

Васянович Дарина
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Лаврук В.В.**
д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
банківської справи, страхування та електронних платіжних систем
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ФІНАНСОВА СИСТЕМА ШВЕЙЦАРІЇ: НЕДОЛІКИ ТА ПЕРЕВАГИ

Швейцарія є конфедеративною державою. Вона складається з 26 регіонів – малих суверенних утворень, цією обставиною і пояснюються особливості фінансової системи конфедерації в цілому. Банківська система Швейцарії є однією з найнадійніших у світі, що приваблює світові корпорації. Швейцарський франк входить до числа основних резервних валют світу.

Швейцарський національний банк, який почав свою діяльність в 1907 році, є єдиною фінансовою установою, яка випускає національну валюту. Швейцарський франк - одна з найстабільніших у світі валют. Національний банк контролюється федеральною владою і має великий вплив на економічну політику Конфедерації.

Система приватних банків Швейцарії у 1990-х роках складалася з кількох великих комерційних банків, які входили до "великої четвірки": "Швайцерішербанкферайн" (ШБФ), "Швайцерішебанкгезельшафт" (ШБГ), "Швайцерішекредитанштальт" і "Швайцерішефольскбанк". У 1997 році "велика четвірка" перетворилася на "велику трійку", після об'єднання ШБГ з ШБФ. Діють також 28 регіональних банків, сотні регіональних і ощадних банків, фінансових компаній та інших банків, 20 з яких належать іноземцям.

Швейцарія не є членом ЄС, хоча тісно інтегрована з ним, але зберігає приблизно 1/3 світового приватного капіталу, продовжує ретельно охороняти таємницю банківських вкладів, незважаючи на існуючий тиск з боку Європейського Союзу. Дотримання банківської таємниці є основоположним

принципом, на якому базується вся банківська система Швейцарії. Щоб внести Швейцарію в систему обміну інформацією, ЄС вдавався навіть до погроз ввести економічні санкції, але ніщо не похитнуло позицію країни, основний аргумент якої полягав у тому, що трійка країн-членів союзу – Австрія, Бельгія і Люксембург – також відмовилася надавати вищезазначену інформацію.

До цього часу банківський сектор забезпечував створення 12 % ВВП країни. У зв'язку з фінансовою кризою у світі в 2008–2009 рр. уряд Швейцарії виділив допомогу банківському сектору на суму 54 млрд. доларів США. Уряд також викупив за 3,9 млрд. євро 10 % акцій швейцарських банків [6].

Оподаткування у Швейцарії в цілому відповідає міжнародним стандартам. Зрозуміло, її не можна зарахувати до «офшорних юрисдикцій» у власному розумінні цього слова. Федеральний податок у Швейцарії становить усього 9,8 %, а місцеві податки в деяких каптанах дозволяється не платити. Швейцарію відносять до юрисдикцій «проміжного» типу з «помірною» податковою системою.

Федеральний податок стягується, але відповідно до прогресивної шкали і становить від 3,63 до 9,8 %. Регіональні податки значно вище та становлять 20–30 %. Ефективна ставка податку на прибуток швейцарської компанії нерідко досягає 40 %, податок на майно – 0.8 %[5].

Особливість Швейцарії як країни в тому що, вона бере участь у багатьох офшорних схемах, полягає в тому, що в більшості регіонів реєструються так звані «доміцильовані» компанії, прибуток яких буде оподатковуватися тільки федеральним податком за зниженою ставкою у 3,63–9,8 %. Така компанія повинна підкорятися класичним офшорним принципам (не бути резидентною, не вести бізнес у Швейцарії, не мати офісу, персоналу і нерухомості у Швейцарії). Як можна бачити за статусом, така фірма близька до типових офшорних фірм. Відрізняє її лише наявність невеликого податку (втім, цілком можна порівняти, наприклад, з податком на кіпрські офшорні фірми - 4,25 %)[7].

Водночас швейцарська фірма має більш респектабельний імідж, ніж будь-яка інша офшорна компанія. Так, у деяких регіонах надаються податкові пільги за умови, що як мінімум 80 % операцій торгово-закупівельної фірми повинно проводитися за межами країни. В іншому випадку відбувається підвищення ставки податку до 20 % [1].

У Швейцарії реєструється особливий тип компаній, які користуються для реєстрації штаб-квартир від зарубіжних офісів міжнародних компаній. Такого роду «сервісні» компанії обслуговують операції материнської фірми. Оподатковуваний прибуток визначається на основі ставки в 10 % від офісних витрат і є чисто розрахунковим показником.

Список використаних джерел

1. Лаврук В.В. Фінансова стійкість аграрних підприємств. Збірник наукових праць ПДАТУ. Вип. 21. 2013. С. 127-131.
2. Лаврук В.В., Лаврук О.С. Управління організаційно-інформаційним забезпеченням розвитку кадрового потенціалу аграрних підприємств. Збірник наукових праць ПДАТУ. Вип. 17. 2009. С. 158-164.
3. Лаврук В.В., Лаврук О.С. Управління мотивацією інноваційної діяльності. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. Том14, №1(51). Частина 1. 2012. С. 376-381.
4. Лаврук В. В. Модернізація галузі тваринництва як умова продовольчого забезпечення населення України. Економіка АПК. 2016. № 12. С. 43–50.
5. Романенко О.Р., Огородник С.Я. Фінанси: навч. посібник – К. НЕУ, 2013. С. 226-230.
6. Руденко Ю.М. Токар В.В. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посібник – К. КНЕУ, 2010. С. 340-347.
7. Шевчук Д.А. Индивидуальное банковское обслуживание в Швейцарии (PrivateBanking). Банковское дело. 2006. N1. С. 58-59.